

Бугайчук Костянтин Леонідович
завідувач науково-дослідної лабораторії
з проблем протидії злочинності
Харківського національного університету
внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ПИТАНЬ ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ТА ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Основним завданням депутатів України будь-яких рівнів є захист суспільних інтересів та інтересів своїх виборців, активна участь у здійсненні законотворчої роботи, виконанні контрольних та представницьких функцій.

Чинне законодавство України надає депутатам широкі можливості для забезпечення ефективної депутатської роботи. Дуже важливими важелями у взаємодії депутатів з органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями, незалежно від їх підпорядкування і форм власності є, зокрема, інститути депутатського запиту та депутатського звернення. Крім того, відповідно до статті 87 регламенту Верховної ради України вона відповідно може утворювати тимчасові слідчі комісії порядок діяльності яких врегульовано Законом України від 19.12.2019 № 400-IX «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України».

Разом із вищевикладеним відмітимо, що на сьогодні трапляються випадки, коли депутатські звернення та запити ігноруються за своїм змістом, не отримують належної уваги службовими та посадовими особами яким вони спрямовані, і як результат, стають предметом виключно формальної оцінки без розгляду по суті. Внаслідок цієї ситуації, депутати фактично позбавлені будь-яких інших правових механізмів вирішення конкретної проблеми виборця або суспільно-економічної та політичної ситуації у певних сферах життя.

Враховуючи вищевикладені тези, на наш погляд, доцільною буде розробка та ухвалення законопроекту з питань посилення гарантій діяльності депутатів усіх рівнів шляхом:

1) встановлення юридичної відповідальності за порушення прав народних депутатів та депутатів місцевих рад на отримання інформації, необхідної для виконання депутатських повноважень;

2) посилення юридичної відповідальності за перешкоджання в реалізації народними депутатами України та депутатами місцевих рад закріплених законодавством України повноважень».

Зараз зазначені питання регулюються статтею 188-19 КУпАП [1] та статтею 351 Кримінального кодексу України [2]. Зокрема ними встановлена адміністративна відповідальність за: недодержання встановлених законом строків надання відповіді на звернення народного депутата України, чи його запит надання неправдивої або неповної інформації на таке звернення чи запит; кримінальна відповідальність за невиконання службовою особою законних вимог народного депутата України, депутата місцевої ради, створення штучних перешкод у їх роботі, надання їм завідомо неправдивої інформації, невиконання службовою особою законних вимог комітетів Верховної Ради України, тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України чи спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України, створення штучних перешкод у їх роботі, надання недостовірної інформації.

На нашу думку слід звернути увагу, що поза сферою правового регулювання залишилося питання встановлення адміністративної відповідальності за порушення встановлених законом строків надання відповіді на звернення чи запит депутатів місцевих рад, що є неприпустимим, оскільки відповідно до статті 11 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11.07.2002 № 93-IV при здійсненні депутатських повноважень депутат місцевої ради має також право на депутатське звернення, депутатський запит, депутатське запитання [3].

Крім того маємо підкреслити, що частина 2 статті 351 Кримінального кодексу України регулює питання відповідальності за невиконання службовою особою законних вимог комітетів Верховної Ради України, тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України чи спеціальної тимчасової слідчої комісії

Верховної Ради України, створення штучних перешкод у їх роботі, надання недостовірної інформації.

Слід звернути увагу, що відповідно до статей 47, 48 Закону України «Про місцеве самоврядування», регламентів місцевих рад депутатів, зокрема обласних, в їх складі створюються постійні комісії та тимчасові контрольні комісії, але відповідальності за невиконання їх вимог не встановлено, що потребує від законодавців певних кроків щодо удосконалення змісту відповідної статті Кримінального кодексу України.

Як підсумок маємо запропонувати:

1) внести зміни до статті 188-19 Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині запровадження відповідальності за недодержання встановлених законом строків надання відповіді на звернення та запит народного депутата України, депутата місцевої ради, надання неправдивої або неповної інформації на таке звернення;

2) внести зміни до частини 2 статті 351 Кримінального кодексу України щодо встановлення кримінальної відповідальності за невиконання службовою особою законних вимог постійних та тимчасових контрольних комісій місцевих рад депутатів, створення штучних перешкод у їх роботі, надання їм недостовірної інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення 04.03.2020).

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 04.03.2020).

3. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15> (дата звернення 04.03.2020).